

Chuť po učení je silnější než strach.

Pomáháme dětem v Charkovské oblasti

3.8.2026 - | Člověk v tísni

V době války, kdy ostřelování a strach nutí ukrajinský lid čelit nové realitě, se bezpečnostní kryty ve školách staly nezbytností. Bez krytů se ve školách nesmí vyučovat. V Sachnovščyně, malé vesnici v Charkovské oblasti, byl tento problém částečně vyřešen. Se začátkem školního roku se mohli studenti místního lycea vrátit do prezenční výuky ve škole, ve které je nově pohodlný a bezpečný kryt.

Pro Tetianu Pryadko a jejího syna Romana, prvňáčka na lyceu v Sachnovščyně, je možnost navštěvovat výuku prezenčně skutečnou šancí na plnohodnotné vzdělání. Kvůli válce a pandemii neměl Roman nikdy možnost chodit do mateřské školy. Nyní se postupně seznamuje se svými vrstevníky. Tetiana pracuje na stejné škole jako asistentka učitele a na vlastní oči sledovala, jak probíhala rekonstrukce krytu.

„Kryt si nemůžu vynachválit. Hned jak zazní letecký poplach, tak se rychle přesuneme na bezpečnější místo. Jen si trochu oddechne a pokračujeme ve výuce. Výuka na živo má mnoho výhod. Učitelé mohou individuálně podporovat děti, zařadit do výuky více interaktivních prvků. Důležitá je také komunikace. Nic z toho nemůže online výuka nahradit,“ vysvětluje Tetiana.

Tetianina slova mluví za všechny rodiny, které se potýkaly s obtížemi distanční výuky. Nedostatek přímého kontaktu s učiteli, absence potřebného vybavení a složitosti při vysvětlování učiva se staly výzvou pro rodiče i děti.

Nové výzvy ve vzdělávání

Ze 14 vzdělávacích institucí v této vesnici mají vybavené bezpečnostní kryty pouze dvě lycea. Výsledkem je, že jen část studentů se může vzdělávat prezenčně.

„V tomto lyceu jsme umožnili prezenční výuku pro 10 tříd. Byl vytvořen speciální rozvrh, podle kterého se třídy střídají. Největším problémem zůstává vzdělání v malých vesnicích, odkud jsme před válkou svázeli děti do škol. Tyto děti se musí nadále učit online. Všichni ale víme, že to není efektivní,“ vysvětluje Hryhorij Perkin, vedoucí odboru školství, kultury, mládeže a sportu v Sachnovščyně.

Od krytu k prostoru pro vzdělávání

Dříve byl školní suterén chladný a opuštěný. Po rekonstrukci je v něm teplo a bezpečí. Díky podpoře sbírky SOS Ukrajina se mohou děti učit v pohodlí. Kryt jsme vybavili nábytkem a potřebným vzdělávacím zařízením. Nově je zde také zdravotnická místnost, jídelna a nainstalovali jsme protipožární zařízení.

Zatímco rodiče po dokončení rekonstrukce měli stále pochybnosti o bezpečnosti a pohodlí krytu, tak stoupá počet dětí, které se výuky účastní. Doposud se do školních lavic vrátilo 228 dětí. Ti, jejichž rodiče nedali souhlas, se nadále vyučují online. Díky nainstalované technice s nimi však mohou učitelé komunikovat na dálku v reálném čase.

Iryna Kolupayeva, koordinátorka humanitárních projektů Člověka v tísní, zdůrazňuje důležitost vytváření bezpečného prostředí pro děti:

„Naší prioritou je dát dětem možnost pokračovat ve vzdělávání i v takto obtížných podmínkách. Vzdělání není jen o znalostech, ale také o emoční stabilitě a naději v lepší budoucnost. Vidíme, jak výstavba krytů mění postoj rodičů k prezenční výuce, a to je obrovský krok vpřed.“

Vzdělání jako nosný pilíř lepší budoucnosti

Nezaměřujeme se pouze na vybavení škol, ale také na školení učitelů.

„Zavedli jsme také podporu školních komisí a pořádáme školení pro učitele, rodiče a děti. Pomáháme jim s pojmenováním toho, co přesně potřebují. Společně realizujeme klíčové myšlenky,“ vysvětluje Iryna Kolupayeva.

Darya Karniievska, matka dvou dětí studujících na lyceu, z vlastní zkušenosti ví, jak pandemie a válka ovlivnily vývoj a socializaci jejích dětí.

„Škola není jen o získávání znalostí - je to i o společnosti a komunikaci. Naše děti přišly už o mnoho příležitostí. Teď jsme každý den šťastní, že můžou studovat se svými spolužáky,“ dodává Darya.

Zrekonstruovaný kryt dává dětem nejen možnost učit se, ale také pocit bezpečí. Ředitel lycea Serhiy Prokopenko dodává:

„Vybavení krytu nám umožnilo nejen pokračovat ve vzdělávacím procesu, ale také podpořit studenty v těžké době. Děti získaly pocit stability, což je v době války zásadní.“

Vzdělání není jen o vyučovacích hodinách a učebnicích. Je to o podpoře, stabilitě a důvěře v budoucnost. Díky takovým iniciativám mají děti i v nejtěžších časech šanci růst, rozvíjet se a věřit, že je před nimi budoucnost, ve které si budou moct splnit své sny.

<https://www.clovekvitisni.cz/chut-po-uceni-je-silnejsi-nez-strach-pomahame-detem-v-charkovske-oblasti-12431gp>